

2.577

Ing. Ž. Miletić, Beograd:

Istraživanja o strukturi bukovich sastojina karaktera prašume

(Inauguralna disertacija za postignuće doktorata u gospodarsko-šumarskom fakultetu kr. sveučilišta u Zagrebu, odobrena u novembru 1927. godine).

Posebni otisak iz „Šum. Lista“ 1930.

Ž. Miletić

Tisak Nadbiskupske tiskare u Zagrebu.

2577-
Gospodstvu
Dug. Bilimnu i
Generalnom direktoru

u znan. dubrovy postovnyja

Pisave

ISTRAŽIVANJA O STRUKTURI BUKOVIH SAS TOJINA KARAKTERA PRAŠUME¹

(RECHERCHES SUR LA STRUCTURE DES PEUPELEMENTS DE
HÊTRE DANS DES FORÊTS DU CARACTÈRE DE
FORÊT-VIERGE)

¹ Inauguralna disertacija za postignuće doktorata šumarstva u gospodarsko-šumarskom fakultetu kr. sveučilišta u Zagrebu, odobrena u novembru 1927. godine.

A. UVOD.

Pojam prašume.

Pod prašumom — prirodnom ili kako je Roger Ducamp² za razliku od kulturne šume naziva »primitivnom šumom« (futaie primitive) — razumijevamo sastojinske oblike, koji se još uvijek nalaze u onom nedirnutom stanju, kako su ih proizvele prirodne sile svojim dugotrajnim i nesmetanim djelovanjem, a bez ikakvog upliva čovjeka. Potpuno isključenje svake akcije čovjeka, u prvom redu potpuna intaktnost od sječa, bitni je preduslov prašumskog stanja neke sastojine.

Razne su prirodne sile, koje su proizvele takove prašumske oblike. Jedne su skrivene u unutarnjim biološkim i sociološkim osobinama pojedinih vrsta drveća, druge su uvjetovane izvanjim stajbinskim i klimatskim prilikama staništa. Odatle ujedno slijedi, da je nedirnuta prašuma tečajem dugih vremena došla do izvjesnog stanja ravnoteže, pa je ona konačni rezultata nesmetanog i zajedničkog djelovanja spomenutih prirodnih sila.

To stanje ravnoteže dolazi kod prašume do izražaja time, što se tečajem dugih vremena vazdušni prostor ispunio redovno maksimalnim brojem stabala, maksimalnim iznosima temeljnica i drvnih masa, koje kraj konkretnih prilika sastojine i staništa mogu da obastanu na izvjesnoj stajbini. Ujedno se navedeni faktori nalaze u izvjesnom odnosu korelacije.

Do sadanjeg je stanja ravnoteže došla prašuma tek postepeno i putem raznih i dugih faza evolucije. U koliko su se mijenjale sile, koje su je proizvele, u toliko se postepeno pomeralo i stanje ravnoteže. To je evolucionisanje išlo uporedo s razvojem zemaljske kore, promjenama klimatskih prilika, a ovisilo je i o konkurenciji ostalih vrsta drveća.³

Takove promjene stanja ravnoteže dešavat će se vjerojatno i u budućnosti, u koliko će se mijenjati izvanje prilike. U sadašnjosti ne možemo da primjetimo tih promjena — s obzirom na kratka razdoblja naših promatranja, zbog čega nam i stanje prašume dolazi stacionarnim, nepomičnim. Ta je stacionarnost ujedno jedna od karakterističnih osobina prašume i njoj sličnih prašumskih tipova.

Važnost i potreba istraživanja strukture prašuma.

Pravih prašuma dotično njima sličnih manje ili više nedirnutih sastojina ima danas razmjerno još malo u upoređenju s njihovim ranijim prostranstvom. I bit će ih iz dana u dan sve manje, jer moderna saobraštašume bila je F e k e t e - u baza, s koje se ponadao, da će moći pokre-

² Vidi predgovor Biolley - evom djelu: L'Aménagement des Forêts par la méthode du Contrôle. 1920. str. 10.

³ Dr. Leo Cermak: Einiges über den Urwald von waldbaulichen Gesichtspunkten. Centralblatt für das gesamte Forstwesen. Wien 1910. str. 340.